

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΤΖΙΟΒΑΝΝΙ ΒΕΝΤΟΥΡΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΡΟΖΕΜΟΝΤΗΣ



ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο βασιλιάς ΛΑΒΙΝΟΣ. Η βασίλισσα ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ. Ένας νέος σκλάβος.

(Στη μαρμαρένια αίθουσα ενός αρχαίου παλατιού. Στη μέση βρίσκεται ένα τραπέζι έτοιμο για το δείπνο. Μπαίνουν ο βασιλιάς και η βασίλισσα. Τους ακολουθεί ένας νέος σκλάβος).

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Έλα λοιπόν, ωραία μου Ροζεμόντη, έλα να καθήσης δίπλα μου στο τραπέζι, πολυαγαπημένη μου...

(Η Ροζεμόντη ύπακουει, μα με κάποια στενοχώρια).

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Γιατί είσαι πάντα έτσι μελαγχολική, ωραία μου; Γιατί; Δεν σ' έχω γυφώσει ως το θρόνο μου; Δεν σ' έχω κάνει βασίλισσα;

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Δεν μπορώ...δεν μπορώ να ξεχάσω...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Τι δεν μπορείς να ξεχάσης, αγάτη μου;

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Ότι τα χέρια σου βάφτηκαν στο αίμα του πατέρα μου!...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Ήταν αντίπαλός μου, έπρεπε να τον σκοτώσω...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Ήταν ένας ήρωας που ποίησε σάν ήμεις.

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Και όμως αυτόν τον ήμεισε τον νίκισα εγώ. Έπεσε αιχμάλωτος στα χέρια μου. Δεν είν' αλήθεια;

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Έπρεπε να σεοσάστης τη ζωή του αιχμαλώτου σου. Δεν έπρεπε να τον σκοτώσης.

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Δεν μπορούσα να κάμω αλλιώς. Μόνον έτσι θά εξασφάλιζα την ησυχία μου.

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ. (με σφιγμένα δόντια).— Άνανδρε!... Άνανδρε!...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Τι μουρμουρίζεις; Τα παράτονα είνε περιττά, ωραία μου. Έπειτα μου φαίνεται ότι φέρθηκα αρκετά λιποτικά απέναντί σου. Σε πήρα γυναίκα μου, έσένα, την κόρη του έχθρου μου, ενώ μπορούσα να σ' έχω σκλάβια μου!... Άκους, ωραία μου Ροζεμόντη, σκλάβια μου!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Μην ξεχνάς πώς είμαι κι' εγώ από βασιλικιά γενιά.

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Και τί σημαίνει αυτό; Μήπως δεν έχω στο πάλατι μου και σκλάβες από βασιλικιά γενιά; Μά είνε αλήθεια, ότι καμιά δεν είνε τόσο ωραία όπως εσύ.

Αλλά άς τ' αφήσουμε αυτά κι' άς πιούμε από το παλιό, γλυκό κρασί που μάζ φέρανε σήμερα. Έμπρός, σκλάβε, γέμισέ μας τα ποτήρια. (Ο σκλάβος ύπακουει). Πιέ λοιπόν, αγαπημένη μου Ροζεμόντη, βασίλισσα της καρδιάς μου! (Της δίνει ένα ποτήρι γεμάτο κρασί).

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Δεν θέλω να πιώ.

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Κι' εγώ θέλω να πιής.

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Δεν θέλω να πιώ κρασί από τα δικιά σου χέρια. Μου φαίνεται πως με κ' ε ρ ν α σ το αίμα του πατέρα μου!...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Τι ωμορφη πού είσαι, αγάτη μου, όταν θιμώνεις!... (Θέλει να τη φιλήσει. Η Ροζεμόντη τον σπρώχνει με φρίκη. Ο Άλδινος γελεί χυδαία κι' άρχίζει να πίνει διαφραμένα).

Τι ωραίο κρασί, τί γλυκό κρασί!... Είν' αλήθεια κόκκινο και γλυκό σάν αιμα! (Άσφαρνα, καθώς πίνει, το ποτήρι πέφτει από τ' όχει του).— Χίλιοι διαβόλοι!... Μούσπασε το ποτήρι μου!... Σκλάβε, γιατί ξεχάσες να μου φέρης ένα από τ' αγαπημένα μου κύπελλα, ένα από τ' αραβία των σκοτωμένων από τ' αραβία μου έχθρων; Δεν θέλω το κρασί, το δεμένο με χρυσάφι και με διαμάντια.

Φέρε μου το άσημομένο μου κύπελλο το στολισμένο με ζαφείρια. Ξέρεις, σκλάβε, γιά πού μιλώ. (Κυττάει σκληρά τή Ροζεμόντη).

Θέλω το κρανίο του πατέρα της βασίλισσας. Είνε δεμένο μ' άσημι κι' άστράφουν τ' αζαφείρια απάνω του. Πήγανε να μου τ' ο φέρης...

(Ο σκλάβος φεύγει).

ΛΑΒΙΝΟΣ. (στή Ροζεμόντη).— Γιατί μου φέρνεται τόσο περιφρονητικά σήμερα ή ωραία βασίλισσά μου; Γιατί

σπυθίζουν έτσι τα μάτια της... Γιατί, Ροζεμόντη; Ξέρεις καλά πώς εγώ δεν μπορώ να ύποψέω την περιφρόνηση κανενός. Πώς τ' ο ξεχνάς αυτό, ωραία μου βασίλισσα;

(Μπαίνει ο σκλάβος τ' άσημοδεμένο και ζαφειροστόλιστο κρανίο του πατέρα της Ροζεμόντης).

ΛΑΒΙΝΟΣ. (παίρνει τ' κρανίο και τ' γεμίζει κρασί).— Λοπόν, αγαπημένη μου βασίλισσα, πιέ άπ' αυτό τ' άριθμό κύπελλο.

(Η Ροζεμόντη αποστρέφεται με φρίκη και με τρόμο).

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Άκουσε τί θά σου πώ, ωραία μου βασίλισσα... Ή θά δεχτής να σε φιλήσω στό χείλη, ή θά πιής άπ' αυτό τ' κύπελλο.

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Σατανά!...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Ναι, είμαι ο διάβολος κι' εσύ είσαι ένας άγγελος. Είμαι ένας Σατανάς, μα σε κρατώ στό χέρι μου, ωραία μου. Είσαι δική μου!... Είσαι ύποχρεωμένη να ύπακουης στον κυρίο σου. Έμπρός, γλυκειά μου Ροζεμόντη!... Πιέ άπ' αυτό τ' κύπελλο, ή φιλήσε με στό χείλη!... Όπως προτιμάς!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Θεέ μου!... Θεέ μου, σπöse με!...

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Έμπρός λοιπόν! Αποφασίστε, ωραία μου κυρία.

Ή ένα φίλακι ή λίγο κρασί. Έμπρός... Δεν μπορώ να περμένω. Διαφορετικά θά σε φιλήσω εγώ στό στόμα, μικρούλα μου.

(Άγγίζει τ' κύπελλο στό χείλη της. Η Ροζεμόντη τρέμει σγυρομένη. Κλείνει τ' μάτια της... Είνε κάτωωρη... Μολιταύτα άναγκάζεται να πιή μέσα άπ' τ' κρανίο του πατέρα της!...).

ΛΑΒΙΝΟΣ.— Ωραία!... Ωραία!... Και τώρα θά πώ εγώ δυο κρασί άπόμεινε... (Πίνει, πίνει ξαναγεμίζοντας διαρκώς τ' κύπελλο. Μά σιγά-σιγά τ' κεφάλι του θαρραίνει, τ' μάτια του κλείνουν και γέρνει άπάνω στό τραπέζι άποκοιμισμένος, άποκτηνωμένος).

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ. (άνοιγει τ' μάτια της, βλέπει τ' βασιλιά να κοιμάται κι' ένας στεναγμός φουσκώνει τ' στήθος της. Έξασφρα άντικρύζει πάνω στο τραπέζι ένα κορτερό μαχαίρι με άσημένα λαβή).— Σκλάβε!...

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ. (γονατίζοντας μπροστά της).— Βασίλισσά μου!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ. (παρυσφραγτός τον ξέω από την αίθουσα. Σιγά και παληϊκά).— Σκλάβε, είσαι νέος κι' ώμορφος. Σ' αγαπώ, σκλάβε!...

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ. (τρομαγμένος κι' εδύχισμένος μαζί).— Βασίλισσά μου!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Ναι, σκλάβε, σ' αγαπώ!... Θέλεις να γίνω δική σου;

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ.— Παντοδύναμε Θεέ!... Δεν είνε δυνατόν αυτό, βασίλισσά μου.

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Μή περιφρονηεις λοιπόν, σκλάβε;

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ.— Ό, βασίλισσά μου, μή μου λέτε τόσο σκληρά λόγια... Σάς λατρεύω, αλλά και σάς σεβόμαι. Τρέμω την όργη του κυρίου μου, βασίλισσα.

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Άκουσε, σκλάβε... Θα γίνω δική σου, ναι, δική σου, αν σκοτώσεις τ' βασιλιά. (Ξαναγαμίζουν στην αίθουσα. Του δίνει τ' μαχαίρι).— Έμπρός, σκλάβε, σκοτώσε τον!

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ. (χλωμός και τρέμοντας).— Νά σκοτώσω τ' βασιλιά μου; Σοπάτε... σοπάτε... θά σάς άκούσω!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Άν μ' αγαπάς αληθινά θά τ' κάμης. Έχω άρκετόν καιρό τώρα που μάντεπα άπ' τή λάμψη και τ' αν περσο τών ματιών σου τί γίνεται στην καρδιά σου. Έμπρός λοιπόν, ώρατι σκλάβε!...

Τι περιμένεις; Δεν μ' αγαπάς λοιπόν; Σκότωσε τ' βασιλιά!... Σκότωσε τον... κι' έλα στην άγκαλιά μου!...

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ. (μ' άπόφρασι).— Ναι, πρέπει να πεθάνω... Πρέπει!... (Πλησιάζει τ' βασιλιά, με τ' μαχαίρι στό χέρι).

Πρόκει να τον σκοτώσω... (Κυττάει τή Ροζεμόντη).— Θα τον σκοτώσω... Για σέ, βασίλισσα, γιά χάρι σου, Ροζεμόντη!...

(Σηκώνει τ' μαχαίρι και χτυπάει τ' βασιλιά κατάστηθα).

ΛΑΒΙΝΟΣ. (μυσοσηκώνεται έντρομος). Βοήθεια!... Βοήθεια, πιστοί μου σωματοφύλακες!...

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Πέθανε, κακούργε!... Πέθανε τ' ανάνδρε!... Άνάδρε!... Όλοφρόνη!...

(Ο Άλδινος σωριάζεται κάτω νεκρός).

ΡΟΖΕΜΟΝΤΗ.— Ά, έτσι... Έκδικήθηκα!... Πατέρα!... μ' άκούς, πατέρα;... Σ' έκδικήθηκα!...

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ. (γονατίζοντας μπροστά



Ο ΣΚΛΑΒΟΣ.— Νά σκοτώσω τ' βασιλιά μου! Σοπάτε... σοπάτε... θά σάς άκούσω!...

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ



(Συνέχεια εκ του προηγούμενου) Α γιατί μου ζητάτε να σας συγχωρήσω, δεσποινίς; είπατε στη Λίβα ο Λώρης. Δεν μου κάνατε κανένα κακό. Πονάτε κι' ο πόνο σας ξεχειλίζει, αυτά τ' είν' δλο. Πώς μπορεί λοιπόν να σας παρεξηγήσω; Νά σας παρεξηγήσω... εσάς;....

—“Ω, ευχαριστώ, ευχαριστώ, είσατε πολύ καλός μαζί μου. Μία μία και μου ξεφύγαν λόγια που δεν έπρεπε να τα πω ίσως, έπαυσα με και σας ξεξηγήσω τί μου συμβαίνει...

—“Θέετε να μου πείτε τα μυστικά σας, τις απόκρυφες σκέψεις σας, δεσποινίς Λίβα; Μή γιατί; Νομίζετε πως μπορώ να

σας παρεξηγήσω;

—“Όχι, δεν πρόκειται γι' αυτό, φίλε μου. Πρέπει να μάθετε... Αφήστε με να σας άνοιξω την καρδιά μου. Θά ξαλαμφούσω έτσι όσο δεν φανταζόσαστε.

—Μιλάτε μου τότε, δεσποινίς Λίβα. Μιλάτε μου, σας άκουω προσεκτικά.

—Μου συμβαίνει κάτι το τρομερό, κάτι το άλλολογο, κύριε Λώρη. Τη νύχτα τις πιο πολλές φορές, χωρίς να κοιμάμαι, άκούω τη φωνή της Λίνας. Ναι, της καιμένης μου της Λίνας. Την άκουω καθαρά, έννο είμαι βιθσιμένη σε σκέψεις. Την άκουω μονάχα τ' αυτά τα δικιά μου. Είναι πολύ λιτωμένη και φαίνεται σαν νάρχεται από πολύ μακριά. Και τα λόγια που μου λέει, είναι πάντα τα ίδια: «—Λίβα, φρονάζει ή σκοτωμένη αδελφοπού μου, Λίβα, άγαπητή μου, έκδικήσου με... έκδικήσου με!»

Δεν το έχω άκούσει μονάχα μια φορά αυτό, για να πιστέψω πως γελάωμεθα, ούτε δύο, ούτε τρεις. Τ' άκούω συνεχώς άς την ημέρα που ξαναγύρισα σπίτι. Τ' άκούω καθαρά. Η σκοτωμένη αδελφή μου δεν βράζει, φαίνεται, ήρχνια απόν κόσμο που μίσησε για πάντα. Τη βλέπω ολοκλήρωτη μπρός μου και στα άνωρά μου. Η πληγή του στήθους της είναι άνοιχτή και άμορφοει. Μου τη δείχνει, βάζει το χέρι της στο ζεστό της αίμα, το σπρώχνει ψηλά και μου φρονάζει τα ίδια λόγια, πάντα τα ίδια: «—Έκδικήσου με!... Έκδικήσου με!...»

‘Ο Λώρης άκουγε με την καρδιά σπυγμένη. Σιγά—σιγά είχε ριζώσει και στη δική του ψυχή το μίσος κατά του Βρανά, ο πόθος της έκδικήσεως...

Και, γυφίζοντας στη Λίβα, της έσφιξε το χέρι και της είπε:

—Ναι, έχασε δίκιο... Σάς πιστεύω... Άς έλιπώμε... ‘Ο Θεός είναι μεγάλος... Θά ρθη κι' ή ημέρα της έκδικήσεως.

Τ Ο Μ Ο Ι Ρ Α Ι Ο

Πλησίαζε το ξωκ.

“Όλα γύρω ξαναγεννιόντουσαν... Η Φύσις γιόρταζε...

της)...“Οραία μου βασίλισσα, σ' αγαπώ!... Είσαι δική μου... Δική μου...”

POZEMONT.—Ναι, δική σου... Μά όχι ακόμα, όχι ακόμα... Περιμένε λίγο... Άδωσε μου ένα ποτήρι...

(‘Ο σκλάβος της δίνει ένα κρυστάλλινο ποτήρι. Η Ροζέμοντ τη το παίρνει και το γεμίζει από το αίμα του Άλβίνου, που τρέχει άφθονο από την πληγή του).

POZEMONT, (άδειάζοντας το ποτήρι με το αίμα του Άλβίνου στο κρανίο του πατέρα της).—Πατέρα, πατέρα μου, με τόρα κι' ένθ από το αίμα του φονιά σου... Σε κερνάω έγώ, πατέρα, ή κόρη σου, ή Ροζέμοντ... Πιέ, πατέρα... Εθάρνάσου... Έκδικήθηκα!... Έκδικήθηκα!... (Άξαρνα τα μάτια της γυαλοκοπίην δαπάνια. Ένα φαικότο γέλιο την συνταράζει όλόκληρη).—Έκδικήθηκα, πατέρα!... Χά! Χά! Χά!... Έκδικήθηκα!... (Τρελλή, έκταλη, ανοιχτόζα και χειρονομώντας θράνιεν από την άίσουσα, διασχιζει τους διαδρόμους, κατεβαίνει κάτω και χάνεται μέσα στο σκοτάδι...).

‘Ο θεατρικός κόσμος βρισκότανε σε ζήτηση. Οι διασάρακι συγκροτούναν τους θιάσους τους στο καφερένιο «Η Άρσολίς» και στο ποδοδρόμιό του καφεριενίου του Δημοτικού θεάτρου γινόντουσαν σπινενήσεις και παζαρέμματα, συντασσόντουσαν γρηγόρα—γρηγόρα κι' υπογραφόντουσαν συμβόλαια.

Οι καλύτεροι ήθατοιοί κι' ή πιο φημισμένες θεατρίνες είχαν καταρρωθεί κατά όλες σχεδόν, είχαν υπογράψει τα συμβόλαιά τους, είχαν πάρει τη σχετική προκαταβολή κι' είχαν άρχισει πρόβες.

Πρώτη και καλύτερη, είχε προσληφθεί στον όπερατικό θίασο του Κονταράτου ή Φλώρα. Ήταν κατανεχαριστημένη γι' αυτό κι' έδειχνε παντού το συμβόλαιό της. Περιφανερότανε που θάπαιζε μαζί με την Ένγκελ ως σοπριτέττα.

Η όπερέττα, με την όποια θ' άρχιζανε παραστάσεις άνημερο τη Λαυτή, ήταν ένα βιεννέζικο μονακό άριστούργημα.

Η Φλώρα είχε ξεθεωθεί στις πρόβες, και δεν της έμικε καθόλου καρός. Άπ' τη μόδιατρα της στο θέατρο κι' άπ' το θέατρο στη μόδιατρα κι' από και στην κατελλού, γι' τις φορεσιές και τα καπέλλα που θά φορούσε στο έργο αυτό.

“Όλ' αυτά τα λούσα είχαν βέβαια λεφτά και λεφτά. Μά της Φλώρας δεν της καγόταν καρφή.

—“Άς εινε καλά ή εσάσου μου, έλεγε.

“Νιώμαζε εσάσου της;—πούν άλλο;— το Βρανά.

Σάν να τον είχε καταραστεί ο Θεός, ο Γιώργος σουρνόταν άζώμια πίσω άπ' τον ποδογύρο της, είχε γίνει ο ίσκιος της.

Την άγατούσε σαν τρελλός, σαν μαγκαζός. Ήταν πρόθυμος να θυσάση γι' αυτή τα πάντα, χρημάτα κι' άξιοπρέττα. Πριν προσληφθεί άζώμια σε θίασο ή Φλώρα, ο Βρανάς ήταν πρόθυμος και να πληρώση για να την πάρουν άζώμια.

Όταν τέλος προσελήφθη στην καλύτερη την έποχή εκείνη όπερέττα της Άθήνας, άνάλαβε αυτός άσυνλόγηστα δία της τα έξοδα. Οι λογαριασμοί, άπ' τα κερσόντο του μαγκαζιά ως τις πιο βαρύτητες κι' άφορημένες τοιαύτες, πληγαν σ' αυτόν. Κι' ο Βρανάς πληρώνε... πληρώνε, χωρίς μέτρο, χωρίς συγκρατημά, με προθυμία κι' άμωλιά.

Άρκαί να ήταν εύχαριστημένη μαζί του ή Φλώρα. Αϊτός ήταν ο μόνος του πόθος. Τα έξοδα δεν τα λογαρίαζε...

Είχε πάρει τον τελευταίο καρπό το κερσίδι του άπ' την κληρονομία ένός θείου του που πέθανε στον Καναδά κι' άφηνε σπουδαιότητα περιουσία στους δικούς του. Τα χρημάτα αυτά, τ' άποχρημένα άπ' το γέρο θείο του με τόσες άγνοίες και ιδρώτες, τα σπρώχνε τότες, χωρίς να τα πονάη. Και γιατί να τα πονέση; Σάμπως δούλεψε μεροκάματο για να τα κερσίσει;

Μ' όλες που όμωσ αυτές τις θυσίες και μ' όλη του την άφοσίωση στη Φλώρα, ή πληγή και σκληρή θεατρία δεν του είχε δώσει ούτε ένα χιλιστό της καρδιάς της.

Τόν έπρεπε με ύποσχέσεις για να μην τον χάση, του φερνόνταν με φρέιττα καλωσίην και στο βάθος τόν άηδίαζε και τόν μωσίζε.

Άν ήταν παθολογικός ο έρωτας του Βρανά για τη θεατρία, παθολογικό ήταν και το μίσος της θεατρίνας έναντίον του.

Δέν είχε ξεχάσει ή Φλώρα την ύπόχρεση πουδωσε στον έαπό της, τόν όρκο πουέκανε να παιδέψη και να έκδικηθη το Βρανά για την άπαρηφρασία πουδαιξε στις δεσποινίδες Λιναρδή, τα θήματά του, για το κωμούντημα που δίσταζε εις βάρος μιας οικογενείας, που του είχε φερθεί τόσο ειγενειά κι' έγχαδία.

Πρό του θράματος, ή Φλώρα μωσίζε τις δεσποινίδες Λιναρδή, χωρίς να τις έξηρη καλά—καλά. Μετά το θράμα όμως, πόνεσε γι' αυτές, έννοιασε τη συμπάθεια που αισθάνεται ή μά γυναίκα για την Άλλη, όταν μάλιστα ή Άλλη αυτή τικρανεϊται και καταστρέφεται από έναν άνδρα.

Ένας Άλλος άνθρως, θά καταλάβαινε άμέσως τις πραγματικές διαθέσεις της Φλώρας και θάδωσε. Το Βρανά όμως τόν είχε τυρώσει το πάθος...

Την ίδια αυτή έποχή, ο Λώρης περιούσε πολύ κρίσιμες ήμέρες. Έμπανε κλεισίματα σπίτι του, με το κεράλι διαρκώς σκυμμένο, σκεπτόταν κι' άναστίνεως. Μάταια προσπαθούσε να τόν παρηγορήση ή γρηά σπαυνοκωκινόρα του. Η παραδόςση του στο άλκυο τών Έλληνίδων είχαν διακαπεί και βρισκόταν σε οικονομικές στενοχώριες. Τέλος, άποφάσισε να έργασθη ως μουσικός. Έπαίξε θαμνικό βιολί και ζήτησε στην αρχή να βοηθ μαθημάτα. (Ακολουθεί)



Με το κεράλι διαρκώς σκυμμένο, σκεπτόταν κι' άναστίνεζε...